

แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน รหัสวิชา ค31101 เรื่อง ระบบจำนวนจริง
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เล่มที่ 1 เรื่อง จำนวนจริง ชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อ
ประกอบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น โดยนักเรียนสามารถนำไปศึกษา
ด้วยตนเองซึ่งมีครูเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนพบปัญหาในการศึกษาแบบฝึกทักษะ พร้อมกันนี้
ยังเป็นการฝึกทักษะในการคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ และเป็นการฝึกคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์ของ
นักเรียนในการที่จะไม่ดูเฉลยก่อนหรือขณะทำแบบฝึกทักษะ

โดยมีขั้นตอนในการใช้แบบฝึกทักษะ ดังนี้

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เล่มที่ 1 เรื่อง จำนวนจริง แล้วตรวจคำตอบจากเฉลย
2. นักเรียนศึกษาสาระสำคัญและจุดประสงค์การเรียนรู้
3. นักเรียนศึกษาใบความรู้แต่ละตอนให้เข้าใจ
4. นักเรียนทำแบบฝึกทักษะตามคำชี้แจงในแต่ละกรอบและตรวจสอบความถูกต้องจากเฉลย

ในภาคผนวก

5. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเล่มที่ 1 เรื่อง จำนวนจริง และตรวจสอบคำตอบจากเฉลย

ในภาคผนวก

6. นักเรียนที่ได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ต้องกลับไปศึกษา
ใบความรู้และทำแบบฝึกทักษะอีกครั้ง โดยมีครูผู้สอนหรือเพื่อนคอยแนะนำหรือสอนซ่อมเสริม
แล้วกลับมาทำแบบทดสอบหลังเรียนอีกครั้ง จนกว่าจะผ่านเกณฑ์

7. นักเรียนควรศึกษาความรู้เพิ่มเติมและทบทวนความรู้อยู่เสมอ เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษา
เนื้อหาในลำดับต่อไป

สาระสำคัญ

จำนวนจริง เซตของจำนวนจริงประกอบด้วยสับเซตต่าง ๆ ได้แก่

$$I = \{ 1, 2, 3, \dots \}$$

เซตของจำนวนนับ หรือ **เซตของจำนวนเต็มบวก** เขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ N หรือ I^+

$$I^+ = \{ 1, 2, 3, \dots \}$$

เซตของจำนวนเต็มลบ เขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ I^-

$$I^- = \{ -1, -2, -3, \dots \}$$

เซตของจำนวนเต็ม เขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ I

$$I = \{ \dots, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, \dots \}$$

เซตของจำนวนตรรกยะ หมายถึง เซตของจำนวนจริงที่สามารถเขียนได้ในรูปเศษส่วน

ของจำนวนเต็มที่ตัวส่วนไม่เป็นศูนย์ ได้แก่ $\left\{ x \mid x = \frac{a}{b}, a, b \in I \text{ และ } b \neq 0 \right\}$

เซตของจำนวนอตรรกยะ หมายถึง เซตของจำนวนจริงที่ไม่ใช่จำนวนตรรกยะซึ่งไม่สามารถเขียนในรูปทศนิยมซ้ำหรือเศษส่วนของจำนวนเต็มที่ตัวส่วนไม่เป็นศูนย์ แต่เขียนได้ในรูปทศนิยมไม่ซ้ำ และสามารถกำหนด ค่าโดยประมาณได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

1. บอกความหมายของจำนวนต่างๆ ในระบบจำนวนจริงได้
2. เขียนแผนผังแสดงความสัมพันธ์ของจำนวนต่างๆ ในระบบจำนวนจริงได้

ด้านกระบวนการ

3. สามารถสื่อสาร สื่อความหมายและนำเสนอ เกี่ยวกับความหมายของจำนวนต่างๆ ในระบบจำนวนจริงได้

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4. มีส่วนร่วมและความรับผิดชอบในการทำงานที่มอบหมาย
5. ให้ความร่วมมือกันในการทำกิจกรรมกลุ่มที่มอบหมาย

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจง

แบบทดสอบชนิดเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 20 นาที ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย **x** ลงในช่อง ก, ข, ค หรือ ง ในกระดาษคำตอบให้ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. $5.467777\dots$ เป็นจำนวนอตรรกยะ
- ข. 0 เป็นจำนวนตรรกยะ
- ค. มีจำนวนนับ a และ b ที่ทำให้ $a + b = 1$
- ง. มีจำนวนเต็มลบ a ที่ทำให้ $4a + 1 = 5$

2. ถ้า a เป็นจำนวนเต็มแล้ว a ไม่เป็นจำนวนใด

- ก. จำนวนจริง
- ข. จำนวนตรรกยะ
- ค. จำนวนอตรรกยะ
- ง. ไม่มีข้อถูก

3. ข้อความใดต่อไปนี้เป็นจริง

- ก. จำนวนเต็มทุกจำนวนเป็นจำนวนตรรกยะ
- ข. จำนวนอตรรกยะบางจำนวนเป็นทศนิยมซ้ำ
- ค. จำนวนตรรกยะบางจำนวนเป็นจำนวนอตรรกยะ
- ง. จำนวนเต็มประกอบด้วยจำนวนเต็มบวกและจำนวนเต็มลบ

4. จำนวนใดต่อไปนี้เป็นจำนวนเต็ม

- ก. $\sqrt{2} + \sqrt{2}$
- ข. $\sqrt{2} - \sqrt{2}$
- ค. $\sqrt{2} \times \sqrt{2}$
- ง. $\sqrt{2} \div \sqrt{2}$

5. ข้อใดเป็นจำนวนตรรกยะทั้งหมด

ก. $0, \frac{1}{2}, \sqrt{2}$

ข. $\frac{22}{7}, \pi, -3$

ค. $0.3, \frac{-4}{6}, \sqrt[3]{8}$

ง. $0.1234567\dots, \sqrt{25}, 1.23$

6. ข้อใดเป็นเท็จ

ก. จำนวนตรรกยะทุกจำนวนบวกกันผลลัพธ์เป็นตรรกยะ

ข. จำนวนอตรรกยะสองจำนวนใด ๆ ซึ่งไม่เป็นจำนวนตรงข้ามกันบวกกันต้องเป็นจำนวนอตรรกยะ

ค. $\sqrt{2} \times \sqrt{3} \times \sqrt{5}$ เป็นจำนวนจริง

ง. $(3\sqrt{8} \div \sqrt{2}) \times \sqrt{9}$ เป็นจำนวนตรรกยะ

7. ข้อใดมีค่ามากที่สุด

ก. $\sqrt{1.44}$

ข. $\frac{1}{\sqrt{81}}$

ค. $\frac{1}{\sqrt{49}}$

ง. $\sqrt{0.81}$

8. ข้อความใดต่อไปนี้เป็นจริง

ก. $\sqrt{25}$ เป็นจำนวนตรรกยะ

ข. $2\sqrt{3} \times \sqrt{3}$ เป็นจำนวนอตรรกยะ

ค. $\sqrt{3} + \sqrt{5}$ เป็นจำนวนตรรกยะ

ง. $\sqrt{5} \div \sqrt{5}$ เป็นจำนวนอตรรกยะ

9. $0.\overline{35} - 0.\overline{26}$ มีค่าเท่ากับข้อใด

ก. $0.\overline{90}$

ข. $0.\overline{9}$

ค. $0.\overline{09}$

ง. $0.\overline{09}$

10. $\sqrt{(-4)^2} \times \sqrt{(-9)^2}$ มีค่าเท่ากับข้อใด

ก. 36

ข. -36

ค. 13

ง. -13

ใบความรู้ที่ 1.1

เรื่อง จำนวนจริง

จำนวนจริง (Real Numbers)

มนุษย์รู้จักการใช้จำนวนมาตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์โดยใช้ก้อนหินหรือใช้รอยบากบนต้นไม้แทนจำนวนสัตว์เลี้ยง กล่าวได้ว่าจำนวนชนิดแรกที่มนุษย์รู้จักคือจำนวนนับ ต่อมาภายหลังเมื่อโลกมีการพัฒนามากขึ้น มนุษย์จึงพัฒนาจำนวนชนิดอื่น ๆ ขึ้นมาเพื่อให้สามารถแทนปริมาณต่าง ๆ เช่น น้ำหนัก อุณหภูมิ จำนวนประชากร ความยาวของเส้นรอบวงของโลก ฯลฯ จำนวนซึ่งสามารถแทนสิ่งเหล่านี้ได้ เรียกว่า **จำนวนจริง** เซตของจำนวนจริงประกอบด้วย

เซตของจำนวนนับ หรือ เซตของจำนวนเต็มบวก เขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ N หรือ I^+

$$I^+ = \{1, 2, 3, \dots\}$$

เซตของจำนวนเต็มลบ เขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ I^-

$$I^- = \{-1, -2, -3, \dots\}$$

เซตของจำนวนเต็ม เขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ I

$$I = \{\dots, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, \dots\}$$

เซตของจำนวนตรรกยะ หมายถึง เซตของจำนวนจริงที่สามารถเขียนได้ในรูปเศษส่วนของจำนวนเต็มที่ตัวส่วนไม่เป็นศูนย์ ได้แก่

$$\left\{ x \mid x = \frac{a}{b}, a, b \in I \text{ และ } b \neq 0 \right\}$$

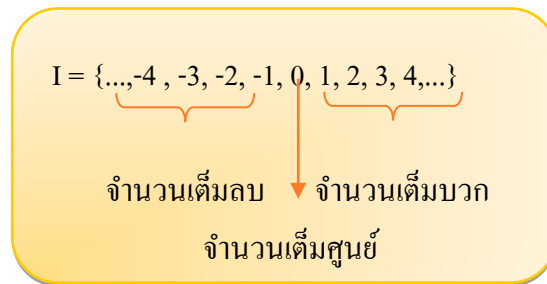
เซตของจำนวนอตรรกยะ หมายถึง เซตของจำนวนจริงที่ไม่ใช่จำนวนตรรกยะซึ่งไม่สามารถเขียนในรูปทศนิยมซ้ำหรือเศษส่วนของจำนวนเต็มที่ตัวส่วนไม่เป็นศูนย์ แต่เขียนได้ในรูปทศนิยมไม่ซ้ำ และสามารถกำหนด ค่าโดยประมาณได้

จำนวนตรรกยะ หมายถึง เซตของจำนวนจริงที่สามารถเขียนได้ในรูปเศษส่วนของจำนวนเต็มที่ตัวส่วนไม่เป็นศูนย์ ได้แก่

$$\left\{ x \mid x = \frac{a}{b}, a, b \in I \text{ และ } b \neq 0 \right\} \text{ ประกอบด้วย}$$

1. **จำนวนเต็ม** หมายถึง จำนวนที่เป็นสมาชิกของเซต $I = \{\dots, -4, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4, \dots\}$

เมื่อกำหนดให้ I เป็นเซตของจำนวนเต็ม

1.1 จำนวนเต็มลบ หมายถึง จำนวนที่เป็นสมาชิกของเซต $I^- = \{ \dots, -4, -3, -2, -1 \}$
 เมื่อกำหนดให้ I^- เป็นเซตของจำนวนเต็มลบ

1.2 จำนวนเต็มศูนย์ หมายถึง 0

1.3 จำนวนเต็มบวก หมายถึง จำนวนที่เป็นสมาชิกของเซต $I^+ = \{ 1, 2, 3, 4, \dots \}$
 เมื่อกำหนดให้ I^+ เป็นเซตของจำนวนเต็มบวก
 จำนวนเต็มบวก เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า " จำนวนนับ " ซึ่งเขียนแทนเซตของจำนวนนับ
 ด้วยสัญลักษณ์ N โดยที่ $N = I^+ = \{ 1, 2, 3, 4, \dots \}$

2. จำนวนตรรกยะที่ไม่ใช่จำนวนเต็ม หมายถึง จำนวนที่สามารถเขียนให้อยู่ในรูปเศษส่วน
 หรือทศนิยมซ้ำได้ เช่น

$\frac{1414}{1000}$	เขียนแทนด้วย 1.414	หรือเขียนแทนด้วย 1.414000...
$-\frac{314}{100}$	เขียนแทนด้วย -3.14	หรือเขียนแทนด้วย -3.14000...
$\frac{1}{3}$	เขียนแทนด้วย 0.3333...	หรือเขียนแทนด้วย $= 0.\dot{3}$
$\frac{4}{33}$	เขียนแทนด้วย 0.121212...	หรือเขียนแทนด้วย $= 0.1\dot{2}$

เซตของจำนวนอตรรกยะ หมายถึง เซตของจำนวนจริงที่ไม่ใช่จำนวนตรรกยะ ซึ่งไม่สามารถ

เขียนในรูปทศนิยมซ้ำหรือเศษส่วนของจำนวนเต็มที่ตัวส่วนไม่เป็นศูนย์ แต่เขียนได้ในรูปทศนิยมไม่ซ้ำ และสามารถกำหนด ค่าโดยประมาณได้ ตัวอย่างเช่น

$\sqrt{2}$	= 1.4142135...	มีค่าประมาณ	1.414
$\sqrt{3}$	= 1.7320508...	ค่าประมาณ	1.732
$\sqrt{5}$	= 2.2360679...	ค่าประมาณ	2.236
$\sqrt[3]{5}$	= 1.4422495...	ค่าประมาณ	1.442
$\frac{1}{\sqrt{2}}$	= -0.7071067...	มีค่าประมาณ	-0.707
π	= 3.14159265...	มีค่าประมาณ	3.141
e	= 2.7182818...	มีค่าประมาณ	2.718
$\sqrt[3]{2}$	= 1.2599210...	มีค่าประมาณ	1.2599
$\sqrt[3]{4}$	= 1.5874010...	มีค่าประมาณ	1.5874
$\sqrt[3]{-6}$	= -1.81712059...	มีค่าประมาณ	-1.8171
0.121231234...		มีค่าประมาณ	0.121

ข้อสังเกต π เป็นจำนวนอตรรกยะ (เพราะ $\pi \approx \frac{22}{7}, 3.1416\dots$) แต่ $\frac{22}{7}$ เป็นจำนวนตรรกยะ (เป็นเศษส่วน)

คุณ้อหาแล้วไม่ยากเลยใช่ไหมครับ

แบบฝึกทักษะที่ 1.1
เรื่อง จำนวนจริง

1. ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างแต่ละข้อต่อไปนี้ให้ตรงกับชนิดของจำนวนนั้น ๆ ให้ถูกต้อง

ข้อ	จำนวนที่กำหนดให้	จำนวนจริง				
		จำนวนนับ	จำนวนเต็ม	จำนวนเต็มลบ	จำนวนตรรกยะ	จำนวนอตรรกยะ
1	0					
2	$\frac{\sqrt{2}}{3}$					
3	$\frac{-22}{7}$					
4	3.1416					
5	$\sqrt{8}$					
6	$\sqrt[4]{16}$					
7	$\sqrt{4+1}$					
8	$\sqrt{1-(-8)}$					
9	$\sqrt[3]{2}$					
10	-8					
11	0.09 $\dot{}$					
12	$\frac{-12}{3}$					
13	$(\sqrt{2})^2$					
14	$\sqrt{27} - \sqrt{3}$					
15	-3.999					

2. จงตอบว่าข้อความต่อไปนี้จริงหรือเท็จ

1) 1.02020202... เป็นจำนวนตรรกยะ

ตอบ.....

- 2) $6.808808880\dots$ ไม่เป็นจำนวนอตรรกยะ   ตอบ.....
- 3) $5.232332333\dots$ เป็นจำนวนอตรรกยะ   ตอบ.....
- 4) 0 เป็นจำนวนเต็ม   ตอบ.....
- 5) จำนวนเต็มทุกจำนวนสามารถเขียนในรูปเศษส่วนได้   ตอบ.....
- 6) ทศนิยมไม่รู้จักทุกจำนวนเป็นจำนวนอตรรกยะ   ตอบ.....
- 7) จำนวนที่เขียนได้ในรูปทศนิยมซ้ำเป็นจำนวนตรรกยะ   ตอบ.....
- 8) จำนวนอตรรกยะเขียนแทนได้ในรูปเศษส่วนเสมอ   ตอบ.....
- 9) มีจำนวนเต็มที่สุดที่น้อยกว่า 9   ตอบ.....
- 10) มีจำนวนตรรกยะที่น้อยที่สุดที่มากกว่า 1   ตอบ.....

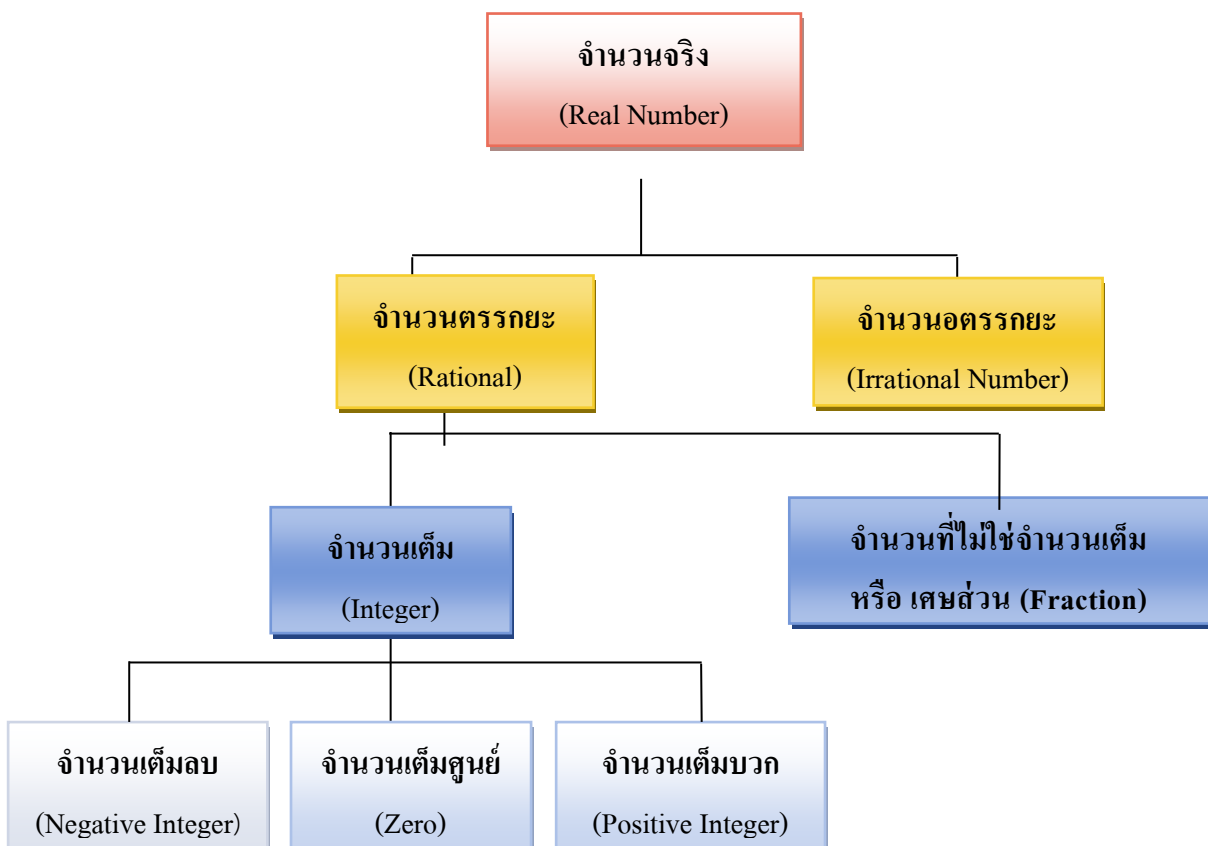

ใบความรู้ที่ 1.2

เรื่อง แผนผังแสดงความสัมพันธ์ของจำนวนในระบบจำนวนจริง

ในสมัยโบราณ มนุษย์ได้คิดค้นพัฒนาระบบจำนวน เพื่อใช้แทนปริมาณต่าง ๆ มาเป็นลำดับ เช่น จำนวนเต็ม เศษส่วน จำนวนตรรกยะ จำนวนอตรรกยะ จำนวนจริง ซึ่งนักเรียนได้เรียนรู้ และรู้จักระบบจำนวนเต็มและเศษส่วนมาแล้ว คือ จำนวนตรรกยะ จำนวนอตรรกยะ ซึ่งสามารถเขียนแสดงความสัมพันธ์ด้วยแผนภาพ ได้ดังนี้

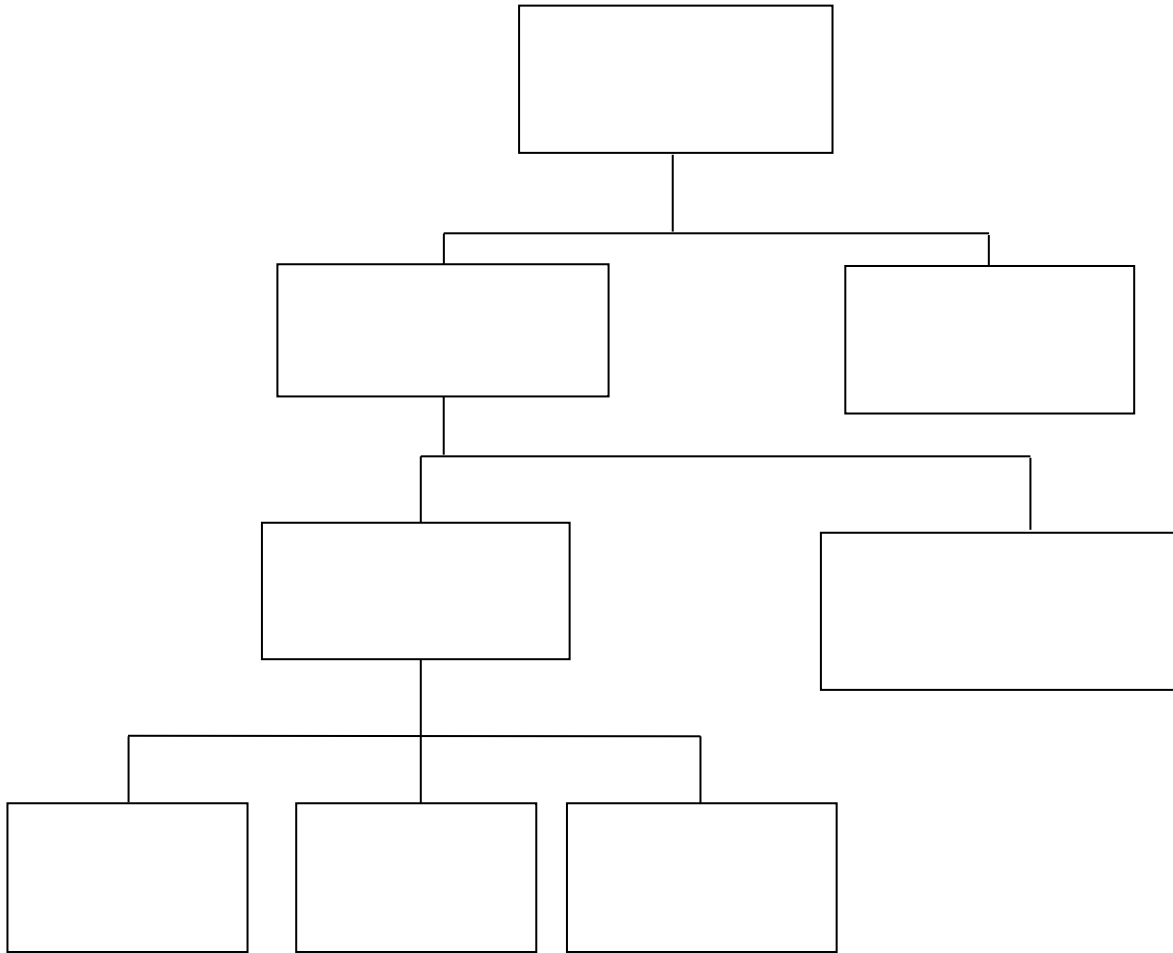
แผนผังแสดงความสัมพันธ์ของจำนวนในระบบจำนวนจริง

แบบฝึกทักษะที่ 1.2

เรื่อง แผนผังแสดงความสัมพันธ์ของจำนวนในระบบจำนวนจริง
ให้นักเรียนเขียนแผนผังแสดงความสัมพันธ์ของจำนวนในระบบจำนวนจริง

คำชี้แจง : แบบทดสอบชนิดเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 20 นาที ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✕ ลงในช่อง ก , ข , ค หรือ ง ในกระดาษคำตอบให้ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดมีค่ามากที่สุด

ก. $\sqrt{1.44}$

ข. $\frac{1}{\sqrt{81}}$

ค. $\frac{1}{\sqrt{49}}$

ง. $\sqrt{0.81}$

2. ถ้า a เป็นจำนวนเต็มแล้ว a ไม่เป็นจำนวนใด

ก. จำนวนจริง

ข. จำนวนตรรกยะ

ค. จำนวนอตรรกยะ

ง. ไม่มีข้อถูก

3. ข้อความใดต่อไปนี้ถูกต้อง

ก. จำนวนเต็มทุกจำนวนเป็นจำนวนตรรกยะ

ข. จำนวนอตรรกยะบางจำนวนเป็นทศนิยมซ้ำ

ค. จำนวนตรรกยะบางจำนวนเป็นจำนวนอตรรกยะ

ง. จำนวนเต็มประกอบด้วยจำนวนเต็มบวกและจำนวนเต็มลบ

4. $\sqrt{(-4)^2} \times \sqrt{(-9)^2}$ มีค่าเท่ากับข้อใด

ก. 36

ข. -36

ค. 13

ง. -13

5. จำนวนใดต่อไปนี้ ไม่เป็น จำนวนเต็ม

ก. $\sqrt{2} + \sqrt{2}$

ข. $\sqrt{2} - \sqrt{2}$

ค. $\sqrt{2} \times \sqrt{2}$

ง. $\sqrt{2} \div \sqrt{2}$

6. ข้อใดกล่าวถูกต้อง

ก. 5.467777... เป็นจำนวนอตรรกยะ

ข. 0 เป็นจำนวนตรรกยะ

ค. มีจำนวนนับ a และ b ที่ทำให้ $a + b = 1$

ง. มีจำนวนเต็มลบ a ที่ทำให้ $4a + 1 = 5$

7. ข้อใดเป็นจำนวนตรรกยะทั้งหมด

ก. $0, \frac{1}{2}, \sqrt{2}$

ข. $\frac{22}{7}, \pi, -3$

ค. $0.3, \frac{-4}{6}, \sqrt[3]{8}$

ง. $0.1234567\dots, \sqrt{25}, 1.23$

8. $0.35 - 0.26$ มีค่าเท่ากับข้อใด

ก. 0.90

ข. 0.9

ค. 0.09

ง. 0.09

9. ข้อความใดต่อไปนี้ เป็นจริง

ก. $\sqrt{25}$ เป็นจำนวนตรรกยะ

ข. $2\sqrt{3} \times \sqrt{3}$ เป็นจำนวนอตรรกยะ

ค. $\sqrt{3} + \sqrt{5}$ เป็นจำนวนตรรกยะ

ง. $\sqrt{5} \div \sqrt{5}$ เป็นจำนวนอตรรกยะ

10. ข้อใดเป็นเท็จ

ก. จำนวนตรรกยะทุกจำนวนบวกกันผลลัพธ์เป็นตรรกยะ

ข. จำนวนอตรรกยะสองจำนวนใด ๆ ซึ่งไม่เป็นจำนวนตรงข้ามกันบวกกันต้องเป็นจำนวนอตรรกยะ

ค. $\sqrt{2} \times \sqrt{3} \times \sqrt{5}$ เป็นจำนวนจริง

ง. $(3\sqrt{8} \div \sqrt{2}) \times \sqrt{9}$ เป็นจำนวนตรรกยะ

ไม่ยากเลย
ใช่ไหมครับ...

บรรณานุกรม

กมล เอกไทยเจริญ. หนังสือสาระการเรียนรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์ ม.4 เล่ม1. นนทบุรี :
เทพเนรมิตการพิมพ์, 2537.

จันทร์หา ต้นติงพงสานุรักษ์. วารสารวิชาการเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning).

3(12) : 37, ธันวาคม, 2543.

ณรงค์ ปั่นนึ่ง และคณะ. **คณิตศาสตร์พื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เล่มที่ 1.** กรุงเทพฯ :

พัฒนาคุณภาพวิชาการ จำกัด, 2547.

ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข. **รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning**

Model). เอกสารประกอบการบรรยาย วิชา 211730 ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2543.

ทรงวิทย์ สุวรรณชาติ. **หนังสือเรียนเสริมมาตรฐานแม่คณิตศาสตร์พื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.**

กรุงเทพฯ : แม็ค จำกัด, 2544.

นพพร แหยมแสง. **คณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.** กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ จำกัด,

2547.

บุญชม ศรีสะอาด. **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 2.** กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น,

2541.

_____ **การวิจัยเบื้องต้น.** กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.

วัลลภา บุญพิเศษ และสงบ สิริบุรณ. **แบบฝึกการเรียนและเสริมประสบการณ์คณิตศาสตร์ (ค011)**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพฯ : มัลติมีเดียพับลิเชอร์ส, 2533.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์**

เล่ม 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว, 2552.

สมัย เหล่าวานิชย์ และพัชรพรรณ เหล่าวานิชย์. **คณิตศาสตร์พื้นฐาน + เพิ่มเติมชั้นมัธยมศึกษา**

ปีที่ 4-6. กรุงเทพฯ : บริษัทไฮเอ็ดพับลิชชิง จำกัด, 2544.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ**

การคิด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้

คณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร

แห่งประเทศไทย จำกัด, 2553.